

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17943

Θέμα 46^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 39-57**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν εἴθ' ἄπτουσα προσθείμην πλέον;* 40
- ΑΝ. *Εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάση σκόπει.*
- ΙΣ. *Ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;*
- ΑΝ. *Εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῆδε κουφιεῖς χερί.*
- ΙΣ. *Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;*
- ΑΝ. *Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἦν σὺ μὴ θέλης,
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἀλώσομαι.* 45
- ΙΣ. *Ἦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐδὲν αὐτῶ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.*
- ΙΣ. *Οἴμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατήρ
ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφάρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τῶ ταλαιπώρῳ μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.* 50
55

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον ... μ' εἴργειν μέτα.*****(Μονάδες 30)****ΙΣΜΗΝΗ**

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, δύστυχη, εγώ τι όφελος θα μπορούσα να φέρω με το να χαλαρώνω ή να σφίγγω τον κόμπο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εξέτασε (σκέψου) αν θα με βοηθήσεις και θα συνεργαστείς μαζί μου.

ΙΣΜΗΝΗ

Για ποια επικίνδυνη πράξη μιλάς; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Εξέτασε / Σκέψου) αν θα σηκώσεις το νεκρό μαζί μ'αυτό το χέρι.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλήθεια σκέφτεσαι να τον θάψεις, μολονότι απαγορεύεται ρητά στους πολίτες;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον δικό μου, βέβαια, και τον δικό σου αδελφό (έχω στο νου μου να θάψω), εάν εσύ δεν θέλεις· γιατί, αλήθεια, δεν θα κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα (γιατί εμένα κανείς, αλήθεια, δεν θα με κατηγορήσει ότι τον πρόδωσα).

ΙΣΜΗΝΗ

Δύστυχη, (σκέφτεσαι να θάψεις αυτόν) ενώ το έχει απαγορεύσει ο Κρέων;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αλλά αυτός δεν έχει κανένα δικαίωμα να με εμποδίσει να θάψω τους δικούς μου.

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: *ήθος, λέξη, διάνοια*.

(Μονάδες 10)

- ✓ Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.
- ✓ Η **λέξη** είναι τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό,τι σήμερα καλούμε *μορφολογία*. Με ξεχωριστό γλωσσικό πλούτο και σχήματα κάθε τραγικός ποιητής ντύνει τις ποιητικές του ιδέες.
- ✓ Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. *κινδύνευμα, γνώμη, άπεχθής, βίον, κοινόν*: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής.

(Μονάδες 10)

κινδύνευμα → κινδυνεύω

γνώμη → γιννώσκω

άπεχθής → άπεχθάνομαι

βίον → βιώω, -ῶ

κοινόν → κοινώω, -ῶ

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος